

Глава 1.

Надолу в заешката дупка

Ела Алиса вече страшно ѝ беше омръзнато само да седи до сестра си на брега и нищо да не прави. Надзърна едн-два пъти в книжката, която сестра ѝ четеше, но там нямаше нито картички, нито разговори. „Притрябвала е на някого такава книжка! – рече си тя. – Нито картички, нито разговори!“

И така, Алиса напрегна ум – доколкото можа, защото от жегата ѝ се дремеше ужасно и мислите ѝ бяха започнали да плуват и да се разливат в главата ѝ: дали пък да не си изплете венче от маргаритки – но струват ли си мъките да се надигнеш и да ги береш... И изведнък току покрай нея претича бял заек с червени очи!

Не че в това имаше нещо *чак пък толкова* забележително. Нито пък имаше нещо чак толкова необичайно в това, че го чу да си мърмори: „Олеле! Олеле, майчице! Закъснявам!“

(По-късно, докамо си мислеше за всички тези работи, на Алиса ѝ хрумна, че си беше редно да се зачуди, но по онова време изобщо не ѝ се стори чудно.)

Да, ама когато заекът взе, че измъкна *часовник от джоба на жилетката си*, погледна колко е часът, и се юрна да

тича, Алиса се стресна и скочи на крака. Изведнък ѝ просветна, че *никога* досега не беше виждала заек с жилетка, още по-малко – с джоб на жилетката, а пък да не говорим за часовник, който да извади от въпросния джоб! Така че, пламнала от любопитство, тя хукна да го гони през нивата и за късмет го съзря тъкмо когато той се шмугна в една голяма заешка гунка под живия плет.

Алиса тутаку рипна след него, без изобщо да се замисли как после ще се измъква от там.

Известно време дунката водеше право напред – същински тунел, а после изведнък земята хълтна под краката ѝ, ама толкова изведнък, че още преди да се усети какво става, Алиса вече падаше надолу в единътъркотен кладенец.

Кладенецът ли беше търде дълбок, тя ли падаше търде бавно, но докато падаше, имаше предостатъчно време да зяпа насам-натам и да се чуди какво ли ще стане по-нататък. Първо се опита да се взре надолу и да види какво я чака там, само че беше много тъмно и нищо не се виждаше; после се огледа настрани и забеляза, че страните на кладенеца са целите в шкафчета и рафтчета. Тук-там на пирони висяха картини и географски карти. Докато прелиташе покрай една полица, Алиса промежна ръка и грабна от нея един буркан. На бурканът пишеше ПОРТОКАЛОВО СЛАДКО, но за нейно най-голямо разочарование той беше празен. Не посмя да го пусне долу – току-виж утрепала някого, без да иска – така че, както си падаше, успя да го набута в някакъв шкаф.

„Ей на това му се вика падане! – помисли си Алиса. – Сега вече и да се изтъркалям надолу по стълбите, голяма работа! Ех, за колко храбра и смела ще ме мислят вървящи само! Даже и от покрива да падна, гък няма да кажа!“ Което май си беше вярно.

Надолу, надолу надолу... – това падане нямаше ли край?

– Чудя се колко ли километра съм прехвърчала? – рече

си тя на глас. – Сигурно вече съм много близо до центъра на Земята! Я да видим сега: доколкото си спомням, той беше към 6000 километра надолу, нещо такова... (Зашото, нали разбираате, Алиса накоре беше учила за *нещо такова*, но макар че сега єдва ли му беше времето да блесне със знания – та нали нямаше кой да я слуша!, – все пак не беше лошо да си попреговори това-онова.) Да, като че толкова беше... Чудя се обаче на кой ли паралели и меридиани се намирам? (Не че имаше представа какво е това паралел, а и меридиан също, но затова пък – какви дълги въжни думи само!)

След малко отново подхвана:

– Чудя се дали тaka, както си падам, няма да мина през цялата Земя от горе до долу, а? Ама че смешно ще бъде – излизам аз, а пък хората се разхождат надолу с главата! Как ли им казваха? Антиподии ли бяха... – този път тя доста се зарадва, че никой не я чу, защото като че ли сумата май не беше *точно* тази. – Обаче като изляза, ще ми се наложи да попитам в коя страна се намирам, нали тaka? Например: „Прошавайте, госпожо, това Нова Зеландия ли е или Австралия?“

И щом го изрече, се опита да направи реверанс – но ти само си представи какво е това да правиш *реверанс* във въздуха, докато падаш! Ти ще можеш ли, а, как мислиш?

– Да, ама тогава те ще ме помислят за ужасно невежко и необразовано момиче! Не, не, по-добре хич да не питам! Някъде все ще пише коя страна е – ще го прочета и ще разбера!

Надолу, надолу, надолу...

– Тази вечер на Дайна сигурно ще ѝ е много мъчно за мен! (Дайна беше тяхната *komka*.) Дано утре, когато седнат да пият чай, не забравят да ѝ сипят мяко в паничката! Дайна, миличката ми маца, как ми се иска и ти да си тук! Ех, мишику тук, из въздуха, не хвърчат, но пък я гледай как

гъмжи от ... – как ли им се викаше на тези?... – от панамаци! Само че се чудя – мащите ядат ли панамаците?

На Алиса ѝ се беше придряжало и тя продължи сънено да си нарежда:

– Мащите ядат ли панамаците? Мащите ядат ли панамаците?

А сегаиз-тогиз излизаше така:

– Панамаците ядат ли мащите?

Зашпото нали разбираате – тъй като и на гвата въпроса не можеше да си отговори, всъщност нямаше кой знае какво значение как точно ще го каже. Усети, че се унася още повече, и тъкмо бе започнала да сънува, че с Дайна се разхождат хванати за ръка и тя я пита с възможно най-загрижен глас: „Хайде, Дайна, какви си, някога да си яла панамак?“... когато изведнъж – тряс! прас! – тя шълопна в купчина суха шума и падането свърши.

Съвсем нищичко ѝ нямаше, така че Алиса на мига скочи на крака. Огледа се нагоре, ала там беше тъмно като в рог. Пред нея обаче се беше променял дълъг-дълъг тунел и тя съзря Белия заек да търчи надолу по него. Време за губене нямаше – Алиса хукна като вихър и настигна заека тъкмо навреме, за да го чуе как си мърмори:

– Ох, ушите ми! Ох, мустаците ми! Ох, олеле, колко късно стана!

Заекът свърна на един завой. Тя също свърна – и уж какви-речи го беше настигнала, ала той не се виждаше никакъв. Беше се озовала в някаква дълга зала с нисък таван, от който висяха лампи. Имаше страшно много врати, но всичките до една – заключени. Алиса мина първо покрай едната стена, после – покрай другата, пробва всяка поотделно, а след това тъжно закрачи по средата, като се чудеше как ли ще се измъкне от тук.

Изведнъж току пред нея се изпречи малка трикрака масичка, цялата от стъкло. На нея нямаше нищо друго

освен едно златно ключе. На Алиса мигом ѝ хрумна, че то сигурно отключва някоя от тези врати... но, уви! Ключалките ли бяха големи, то ли беше малко, но както и да го погледнеше, не пасваше на никоя брава! Тя отново тръгна да обикаля залата и този път се натъкна на някаква завеска, която не беше забелязала първия път. Зад нея имаше вратичка, не по-висока от две пеги. Алиса муши на златното ключе в ключалката и за най-голяма нейна радост то се преъртря! Тя бутна вратичката и съзря зад нея тясно коридорче, не по-широко от дунка на плъх. Коленичи, погледна вътре и... пред погледа ѝ се разкри най-прекрасната градина, която някога сте виждали!

Aх, как коннееше да се измъкне от тази тъмна зала тук и да се разходи сред пъстроцветните лехи и прохладните фонтани... само че дори главицата си не можеше да пропре през вратата!

„Пък и дори да можех, какво? – рече си горкичката Алиса. – Че за какво ми е глава без рамене? Ох, де да можех да се свивам – като далекоглед! Само да знаех как се прави, сигурно щях да успея.“ Защото, разбирате ли, напоследък ѝ се бяха случили толкова много работи, коя от коя по-шантава, че вече беше започнало да ѝ се струва, че едва ли има нещо невъзможно.

От висене пред вратичката май нямаше полза. Ето защо Алиса се върна при масичката – тайнничко се надяваше, че ще намери там друг ключ или поне ръководство „Как да се свиваме и да се разтягаме като далекоглед“. Ала този път на масичката имаше някакво шишенце. „Нямаше го тук преди, сигурна съм!“ – рече си тя. На гърлото му висеше етикет, а на него с големи красиви букви беше изписано: ИЗПИЙ МЕ! Наистина много мила покана – само че Алиса беше едно крайно разумно малко момиченце и далеч не смяташе, че щом пише ИЗПИЙ МЕ!, трябва веднага да надигне шишенцето. „Не – рече си тя. – Я първо

га проверя аз дали някъде не пише „Отровно!“. Защото Алиса беше изчела цял куп поучителни разказчета за разни дечица, на които им се случили какви ли не неприятности – или изгорели, или ги изляли диви зверове, изобщо такива едни лоши работи – само защото не искали да се вслушат в простичките съвети, които им давали техните приятели! Например: ако твърде дълго държиш в ръце нажежен до червено ръжен, най-вероятно ще се изгориш, а ако си порежеш пръста *много* дълбоко, то няма как да не ти потече кръв. А пък Алиса никога, ама никога не забравяше, че ако пиеш много от някое шише, на което пише „Отровно!“, то рано или късно беззруго ще ти стане лошо.

Kакто и да е, на това шишенце тук никъде не пишеше „Отровно!“, така че Алиса се престраши и отми гълтка. И тъй като течността се оказа много приятна на вкус (по-точно имаше вкус едновременно на черешов сладкиш, крем карамел, ананас, печена пуйка, бонбони лакта и препечени филийки с масло), тя бързо-бързо пресуши шишенцето.

* * *

„Ама какво ми става? – зачути се тя след малко. – Май съм започнала да се свивам като далекоглед!“ Така си и беше: сега тя беше висока има-няма гвайсем и пет-гвайсем и шест сантиметра. И щом се сети, че вече спокойно може да мине през вратичката и да попадне в онази хубава градина, очите ѝ светнаха! Първо обаче изчака няколко минути, за да види дали няма да се свие още. Това малко я тревожеше. „Защото, така де, накрая току-виж взема и съвсем изчезна! – рече си тя. – Ще се стопя като свещ! Чудя се като каква ли ще съм тогава?“ И тя се опита да си представи как ли изглежда пламъкът на свещичка, след като тя угасне. Не помнеше да е виждала някога през живота си нещо подобно.

След малко установи, че е престанала да се свива, и се втурна към градината. Горкичката тя! Тъкмо беше стигнала до вратата и се септи, че е забравила златното ключче! Върна се при масичката, но вече нямаше как да го вземе... Отдолу го виждаше съвсем ясно през стъклото. Напрегна всички сили и се опита да се покатери по единия крак на масичката, ала той беше твърде хълзгав. Опумаnak иnak, иnak... Най-накрая страшно се умори, седна на пога и се разплака.

„Хей, стига си циврила! – смъмри се строго тя след мъничко. – Сълзите с нищо не помагат! Бих те посъветвала веднага да престанеш!“ Алиса, общо взето, си даваше прекрасни съвети, само дето много рядко се вслушваше в тях. А понякога така безжалостно се хокаше, че накрая ѝ помичаха сълзи! Веднъж дори се опита самичка да си издърпа ушите, задето се беше измамила, nak самичка, за да победи себе си в една игра на крокет. Да, тя беше много особено дете – най обичаше да се прави на гвама гуши едновременно!

„Само че тъкмо сега ще е доста глупаво от моя страна да се преструвам на гвама гуши! – заключи тя. – Та гледай колко е останало от мен – и за един-единствен приличен човек я стигне, я не!“ В този миг погледът ѝ падна върху една стъклена кутийка под масата. Алиса я отвори и намери вътре една мъничка-мъничка курабийка, върху която със стафици красиво беше изписано: ИЗЯЖ МЕ! „Ами ще я изям! – рече си тя. – Ако порасна, ще достигна ключа. Ако пък се смаля, ще се промъкна под вратата! Така че все ще стигна до градината, а как, ми е все едно! – отхана си от курабийката и тревожно се запита: – Какво ли става? Раства ли? Смалявам ли се?“

Беше поставила ръка на темето си, за да разбере накъде ще тръгне, ала за нейна най-голяма изненада не тръгна нито да расте, нито да се смалява. Е, когато човек яде

курабийка, обикновено е maka, нищо чудно няма в това, само че Алиса вече толкова беше свикнала да ѝ се случват все чудни работи, че ѝ се стори ужасно тънко и скучно животът да си тече най-нормално.

И maka, тя се захвана с курабийката
и след малко не беше останала
и трошичка от нея.